

ŽUPNIJSKI LIST

župnij Kamnica in Sv. Križ nad Mariborom

30. nedelja med letom, 29. oktober 2023

MAŠNI NAMENI		
Nedelja, 29. 10. 30. nedelja med letom	9.00	v priprošnjo Mariji Pomočnici za zdravje in blagoslov v družini
	11.00 KRIŽ	+ Stanislav in Barbara Gradišnik in vsi pok. na Špeserjevem
Ponedeljek, 30. 10. Marcel, muč.	17.30 KRIŽ	+ Anton in Helena Hojnik
Torek, 31. 10. Volfgang, škof	17.30	pok. iz družin Sagadin in Valdhuber
Sreda, 1. 11. VSI SVETI	9.00 KRIŽ	+ Lenart Erlandson, Franc in Stanislava Hauptman in sestra Štefka
	11.00 URBAN	pok. iz družin Pukl, Šabec in Škrinjar
	14.00 KAMNICA	za farane in dobrotnike obeh župnij
	17.30 KAMNICA	v cerkvi molitev za naše drage rajne
Četrtek, 2. 11. Spomin vseh vernih rajnih	9.00 KRIŽ	za verne duše v vica, po maši blagoslov grobov
	17.30	+ Angela Šiker
Petek, 3. 11. Viktorin Ptujski, škof prvi petek	17.30	+ Jožica Rep
Sobota, 4. 11. Karel Boromejski, škof	17.30	+ Dragica Heričko
Nedelja, 5. 11. 31. nedelja med letom ZAHVALNA NEDELJA	9.00	+ Franc in Helena Ribič
	11.00 KRIŽ	+ Antonija Hauptman

BLAGOSLOV GROBOV IN MOLITVE ZA RAJNE NA PRAZNIK VSEH SVETIH

Na praznik vseh svetih bo po mašah blagoslov grobov:

Sv. Križ nad Mariborom po maši ob 9.00,

sv. Urban po maši ob 11.00,

Kamnica ob 15.00 pri križu na pokopališču.

Na Sv. Križu in v Kamnici bodo pri mašah spomini oz. molitev za rajne. Molitve lahko naročite po mailu, telefonu, v zakristiji ali v župnijski pisarni. Vaš dar za molitve bo namenjen za pastoralne naloge naših župnij.

MOLITEV NA PRAZNIK VSEK SVETIH V KAMNICI

Na praznik vseh svetih bo ob 17.30 v kamniški cerkvi molitev za naše drage rajne. Lepo vabljeni!

POPOLNI ODPUSTEK

Cerkev naklanja v prvih osmih dneh meseca novembra popolni odpustek za vsak obisk pokopališča in molitev za rajne. Prav tako ga je mogoče prejeti v vseh cerkvah in javnih kapelah 1. in 2. novembra ter na prejšnjo in naslednjo nedeljo, če smo bili pri spovedi in obhajilu, izpovemo vero ter molimo po namenu sv. očeta (npr. očenaš).

MARTINOVA NEDELJA – PRAZNIK NAŠE ŽUPNIJE – PONOVIŠE NOVE MAŠE

Martinovo nedeljo in s tem ponovitev nove maše g. Klemna Gartnerja bomo obhajali v nedeljo, 12. novembra 2023, ob 10.00. Da bomo duhovno pripravljene na naš praznik, bo v nedeljo, ko je zahvalna nedelja, z nami s. Štefka Klemen, ki nas bo vabila k večji povezanosti našega župnijskega občestva. Lepo vabljeni!

RAZSTAVA OB 50-LETNICI SMRTI ŽUPNIKA VINKA MUNDE

Letos mineva 50 let od smrti kamniškega župnika g. Vinka Munde, ki je bil tukaj župnik v letih 1937 do 1973. V hvaležnost za njegovo plemenito delo v kamniški župniji bomo pripravili v stranski kapeli cerkve razstavo o življenju in delu Vinka Munde. Odprtje razstave bo v petek, 10. novembra 2023, po večerni maši, zatem pa bo v Martinovem domu »Mundov večer«. Lepo vabljeni!

KOLPINGOV DAN ZA OTROKE

V pripravo na župnijski praznik bomo vključili tudi Kolpingov dan za otroke, ki bo v soboto, 11. novembra 2023, ob 9.00. To bo dan veselja, iger, skupinskega dela, ustvarjalnosti ... Da se bomo lahko dobro pripravili na ta dan, je potreba prijava. Otroci, lepo vabljeni in se prijavite do srede, 8. novembra 2023, po mailu, telefonu, v zakristiji, pri verouku. K sodelovanju na Kolpingovem dnevu za otroke pa ste vabljeni tudi animatorji.

PRILOŽNOST ZA SV. SPOVED

V kamniški cerkvi je priložnost za spoved pol ure pred vsako sv. mašo. Lepo vabljeni k zakramentu, ki podarja mir in spravo.

UNIVERZITETNA ŽUPNIJA MARIBOR

Dejavnost Univerzitetne župnije je zelo raznolika in povezuje študente. Pojdi na povezavo:

<http://unizup.si/za-studente/>

NABIRKA v nedeljo, 22. 10. 2023:

Kamnica: 374,54 €, Sv. Križ: 127,50 € (misijonska)

Hvala za vaše darove.

KRŠČENA JE BILA:

Ela Strnad, Šober 6, Zg. Kungota. Staršem, botrom in sorodnikom iskreno čestitam in želim obilje božjega blagoslova.

PODLISTEK O KAMNIŠKI ŽUPNIJI

930 let prve pisne omembe Kamnice

50. obletnica smrti župnika Vinka Munde

ZGODOVINA CERKVE SV. MARTINA V KAMNICI

Župnik Vinko Munda je v Krajopisu zapisal: »Zgodovinarji, ki so cerkev natančneje študirali, so mnenja, da je bila pred letom 1100 v Kamnici sezidana prvotna romanska cerkev, ki naj bi obsegala sedanjo ladjo in zvonik, morda tudi apsidno, ki je izginila s prezidavo v gotsko cerkev.« Sledovi te cerkve so najverjetneje skriti v temeljih stavbe. Tudi o gotski podobi cerkve ni zanesljivih virov, njena ladja, ki je najstarejši del stavbe, vsekakor nakazuje na čas zgodnje gotike. Po turškem opustošenju so cerkev v letih 1532–1535 obnovili, iz tega časa je tudi sedanji prezbiterij. Znano je tudi, da je obnovljeno cerkev 21. 10. 1535 posvetil lavantinski škof dr. Filip Renner. Naslednji zapisi o cerkvi so iz konca 17. stoletja, ko so v času župnikovanja Mihaela Peklarja cerkvi prizidali današnjo kapelo sv. Rešnjega telesa, severno kapelo sv. Avguščina in zakristijo. Obsežna prezidava gotske cerkve v sedanjo baročno se je začela 1743 pod vodstvom mariborskega

arhitekta Jožefa Hofferja, ki je najprej povišal zvonik. Črna obroba na zvoniku predstavlja mejo med višino prejšnjega in zdajšnjega. Po popravilu strehe je leta 1747 prišla na vrsto notranjščina. Najprej so v prezbiteriju podrli gotske oboke in jih nadomestili z dvema kupolama. Znižali so gotska okna in nekatera zazidali, kar je še danes lepo vidno na zunanji strani prezbiterija. Dodatni dve kupoli v ladji so sezidali leta 1751. Glavni oltar so postavili leta 1767, najverjetneje sočasno tudi oba oltarja v ladji, prižnico in oratorij. Takrat so odstranili severno kapelo sv. Avguščina. Freske na prvih dveh kupolah je leta 1748 poslikal koroški slikar Georg Raff. Iz računov razberemo, da je slikar Anton Lerchinger leta 1753 poslikal še preostali dve kupoli in kasneje še oltarno podobo sv. Martina ter podobe stranskih oltarjev sv. Mihaela ter sv. Avguščina in sv. Lucije. Leta 1754 je bil zgrajen nov kor, z zamenjavo oltarja v kapeli sv. Rešnjega telesa leta 1778 pa se je končala baročna obnova kamniške cerkve. Leta 1848 so za glavni oltar nabavili nov tabernakelj, tržaški slikar Jakob Brolo pa je leta 1868 poslikal kapelo sv. Rešnjega telesa. V 80. letih prejšnjega stoletja je župnik Anton Dimec poskrbel za temeljito prenovu notranjosti cerkve, v času župnika p. Staneta Sikoška je cerkev dobila novo fasado, urejeno zunanost, nov lesteneč in prenovljene orgle. Med župnikovanjem Jožeta Povha so bila leta 2017 zamenjana okna, leta 2018 je bila cerkev znotraj prepleskana.

PODLISTEK O KAMNIŠKI ŽUPNIJI

930 let prve pisne omembe Kamnice

50. obletnica smrti župnika Vinka Munde

NOTRANJA PODOBA CERKVE

Največ zaslug za takšno umetniško podobo cerkve, kot jo kaže danes, ima župnik Jakob Kokl (1745–1771), saj se je v njegovem času odvila večina baročnih prezidav in poslikav. Poleg stropnih fresk notranjost cerkve krasijo dragoceni baročni oltarji, prižnica in oratorij, vse delo mariborskega kiparja Jožefa Holzingerja. Glavni oltar sv. Martina izstopa s svojo konkavno upognjenostjo, v prostor se boči miza s tabernakljem, ki jo obdajajo stebri in pilastrji. Na sredini je podoba sv. Martina v škofovskih oblačilih in z blagoslavljačo desnico, pri vznožju je tudi goska. Podobe svetnikov in angelov se ne obračajo v

nebo, temveč v tostranstvo k obiskovalcu. Tako na levi strani sv. Valentin blagoslavlja epileptičnega dečka v moževem naročju. Na desni pa vidimo sv. Miklavža, ki ponuja zlate krogle kot doto klečečemu dekletu, ki se željno steguje po njih. Pod Martinovo sliko se na podstavku dviga veličasten baldahin. Pod njim je kopija znanega kipa Marije z detetom iz Marije Zell, ki so ga namestili leta 1759.

Znamenita je tudi Holzingerjeva prižnica s skupino figur na strehi. V sredini je Vera (ženska s križem ob desni strani), ob njej se putta poigravata s sidrom (simbol Upanja) in gorečim srcem (simbol Ljubezni). Na čelni strani balkona je pozlačen relief – svetopisemski prizor z bogatim ribjim ulovom. Zadnje Holzingerjevo delo v cerkvi je oltar sv. Rešnjega telesa, katerega podoba je v primerjavi z razgibanim glavnim oltarjem precej bolj umirjena. Steno obroblijata po en steber in en pilaster, v oltar vnašajo življenje belo pobarvani kipi. Mojstrsko delo sta dva velika angela, ki se sklanjata k oltarni podobi, na kateri je naslikana zadnja večerja. Za odgrnjeno zaveso vidimo za mizo Kristusa in apostole.

Povzeto po virih:

- 1) Sergej Vrišer, Kamnica pri Mariboru, Ljubljana, 1973.
- 2) Vinko Munda, Kamnica pri Mariboru – Krajopis, 1965.
- 3) Metoda Kemper in Luka Vidmar, Barok na Slovenskem, sakralni prostori, Ljubljana, 2014, str. 195–199.

